

## Előfizetési díj:

Egész évre 8 Kor. Félévre  
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.  
Egy szám ára 20 fill.

## Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer  
18 fill. többszöri hirdetés-  
nél 14 fill.

Nyilt-tér petit sora 24 fill.

## ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

## A lap

szellemi és anyagi részét  
illető közlemények a szer-  
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak  
ismert kezektől fogadunk el

Kéziratok nem küldetnek  
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Légrádi takarekpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

## A rangkórság.

A magyar nemzet soha sem ápolta valami nagy előszeretettel a demokrata szellemet. A mióta a világtörténelem színpadán megjelent: mindig a kaszt-szellem, az arisztokratikus irányzat és törekvés uralta cselekedeteit s az volt politikai intencióinak is az alapja, amelyre azután ezredéves alkotmányát végre felépítette.

Az egyenlőség elvét egyáltalán nem ismerte a multban s dacára az óriás átalakításnak, amelyet az 1848-ik vihar áttombolása idézett elő a nemzet életében, azt ma sem ismeri társadalmi életében.

Dehogyan is egyenlő az ur és a paraszt! Még az urak sem, a parasztok sem egyenlők! Mindenki előbbvaló a másikkal. Családi származás, társadalmi állás, nemesi előnév és Isten tudná — miféle jogok magasabbra emelik az ugyanazon társadalmi légkörben élő egyéneket is egymáshoz. Egy és ugyanazon községben, hasonló vagyoni viszonyok között, egyenlő műveltségű skálával bíró három földesúr — dehogyan is egyforma!

Ki volt az egyiknek az őse? Nemes ember. Ki volt a másiké? Az is. A harmadiké? Hasonlóan.

Mindenkinek egyforma tiszta a családfája; egyiknek sincs szégyenleni valója a multból és nincs, amiért piruljon a jelenben. És mégis — mindenik előbbrevalónak tartja magát a másikkal.

Két iparos lakik egy kis községben. Mind a kettő kovács s még ha cigány is mind a kettő: a felszege százszor rátartósabb, mint a másik. Ő dolgozik a falu gazdagabb felének, pedig éppen olyan rosszul, mint a másik. Ez már mindegy, de azért ő az első kovács a faluban.

Nincs, miért beszéljünk a lateiner osztályról. Hiszen mindenki ismeri — minden környezetben — azt a hatalmas kínai falat, mely az egy brache-ban dolgozó férjek családi körét is elválasztja bizonyos családbeli rangfokozat révén, a leszármazás darvini

elméletének szigorúságával osztályozván a fajt és a nemet...

De az még mind nem annyira feltűnő a társadalmi műveltséggel és bizonyos tudományos műveltséggel rendelkező abban a magasabb körben, melyben a magyarság intelligenciája él; mert ebben a körben élő ezrek és ezrek legalább meg tudják különböztetni a létező és nem létező előnyt, mely a végén az egyiknek több előkelőséget, több jogot ad, mint a másiknak. De mit mondjunk a népről, a hol az a rangkórság éppen oly mértékben megvan, sőt hatalmasabban és durvábban nyilatkozik.

Tekintsünk be bármely magyar község lakosságának belső életébe; vizsgáljuk a nép társadalmi, családi életét s tapasztalni fogjuk, hogy az egészen földmívelő elemekből álló lakosság milyen előszeretettel, mondhatni lázas izgalommal feszegeti léptenyomon a családi előkelőséget kérdését; keresi az ellentéteket, melyekkel kiéletheti a torzalkodás, a viszálykodás fegyverét s ugyancsak elkerteli egyik család a másiktól magát; mert lát az nem olyan rangos, mint ő.

Egész külön kasztok alakulnak majd minden magyar községben, amelyek egymástól teljesen elzárkózva, élnek, dolgoznak, mulatnak s a világért sem vegyülnének össze egymással; mert ez rangjukon alul való cselekedet lenne. Ez a rangban való büszkeség annyira megy, hogy nincs rá eset, hogy az egyik kaszt a másiktól valakit valami mulatságra meghívna. Az pedig, hogy összeházasodjék vagy egy pár az elkülönített osztályból, teljesen ki van zárva. A nép életében megnyilatkozó ez a jelenség világosan bizonyítja, hogy ez nemzeti betegségünk, de egyuttal nemzeti jellegünk legkirívóbb vonása. Hiba, bűn; mert sokszor utját állja a közből előhaladásának, megbénítja a köztevékenységet. Nem egy eset van rá ugyanis, hogy a legjobb terv elbukik a községben; mert azt nem az előbbkelő osztály cirkalmazta ki és megfordítva.

Ezeket tapasztalván, nem egyszer eltűnődünk azon, hogy miképp kellene társadalmi éltünknek ezt a szörnyű átkát elmosni s az igazi demokratikus szellem terjedésének — amennyiben az a józan felfogás szerint lehetséges — utját egyengetni; hogy mi módon lehetne a családi származásból, vagyoni előnyökből eredő rangfokozatot eltörölni s megemésíteni a magyar társadalmat azzal, hogy az egy körben, hasonló körülmények között élő existenciák szorososan összefűződve éljenek és egyenlő jóakarattal és lelkesedéssel szolgálják a magyar haza nagy érdekeit. Elgondolkoztunk a felett, hogy mennyi nemes törekvés jutna célhoz, mennyi megoldatlan társadalmi kérdés bontakoznék ki a vegetálás stádiumából, ha egységes társadalmi életet teremthetnénk s azt az esztelen rangkórságot — ez ősi nemzeti bűnünket — levetkőzhetnénk!

Hiszen elég volna erre a jobbik példája, az okosabbak kezdeményezése s hamar létesülne az egységes társadalmi élet.

A rangkórság bűn s ezt a nevelés, a szoktatás oszlathatja el lelkünknek balga álmái közül; mert ez minden társadalmi osztály külön bűne és mindeniknek átkos bűne.

A bűnhődés: igen gyakran a neveltségesség!

## Néhány szó a tejszövetkezetek fontosságáról.

Nehéz a gazda sorsa az utóbbi időben! Megszaporodtak a különféle terhek, drágább lett a munka, olcsóbb lett a gabona és csökken a föld termő ereje s mindezzel szemben növekedtek az igények.

Nem ritkán halljuk öregebb gazdatársainktól, hogy annakelőtte három család sem költött annyit ruházatra és különféle élvezeti cikkekre, mint ma egy család. Pedig azelőtt több volt a pénz, mert kisebbek voltak a terhek, de kisebbek voltak a szükségletek és igények, a termékek ellenben nemcsak nagyobbak voltak, de jó áron is értékesültek.

Be kell tehát mindenkinek látni, a ki csak némileg is gondolkodik és szívén viseli saját és családja sorsát,

Az édes papa blzonnyal nem írta elő, hogy az ő menyasszonyánál kikötött első látogatást kövesse a többi, a má-adik, a harmadik, ki tudja, hányadik!

A kedves papa, aki a hivatalos visitteket tette, egyáltalán nem mérkőzhetett Jenő ur több rendbeli előnyeivel. Hullámos fekete haja, villogó, életet sugárzó szemei, fiatalos rugékonyságával szemben messze elmaradtak az öszbecsavart vőlegénynek szertartásos bókjai. Ámbátor, hogy viszont Jenővel előnye volt az, hogy ő imádottját nem számozatlan fiakkerban röpi haza, hanem négylovas hintóban, csengős-bongós szerszámu négy tüzes paripán.

Jenő egy, pálya kezdetén levő józsi fiúcska: Weiner gazdag és a kit szeret, annak megtudja szerezni az élet örömeit.

Ebben a tudatban, ragyogó szemekkel, fejedelmi menyasszonyi felszereléssel mondotta el a holtomiglant.

De azért olykor oda nézett a sápadt, ábrándos fiúcskára, ki egy sirdogáló gyermekleány karján a lemondás és keserűség hérosi kinjait szenvedte. Mosolygott reá, hadd ocsudjék fel! Hiszen nincs elveszve minden. Voltaképpen ezután is szeretheti. Ahonnan ő az élet filozofiját merítette, ott ezek a helyzetek jóformán minden naposak.

Es mondjátok bár falusi libának azt az érzélgős falusi leányt, kinek szeméből a bánat igaz könnye folyt, aki minden tudatos élettapasztalat nélkül, tisztán a szerelem ösztönével kiolvasta, tisztán látta, milyen nyomorult összeesküvés foly atyja és ő ellene. Látta sötét végzetét egész világosan. Hiszen a kacér menyasszony oly biztatóan, oly reményt nyújtóan nézte a gyáva férfit, akét gyűlölhét végtelenül, de szeret élete utolsó leheletéig.

A másodvirágzásu új férj, mint e specics legelőbbsen, az esküvői ceremonia után szertartásos önérettel sugta fiatal felesége fülebe:

Asszonyom! boldoggá fogom Önt tenni! . . .

A fiatal asszony mosolygott . . . és titkon megszorította — Jenő kezét.

## A „Zalamegye“ tárcája.

## Második fejezet.

Az első fejezet, amelyet csak futólag kívánok elbeszélteni, az volt, hogy Nyomárkay Jenő tegethof-nyakkendőt kötött fel, vörös szegfűt tűzött a gomblyukába, arculata bizonyos ünnepélyes kifejezést öltött és ezekkel az elzárkózásra hajlékony külső és belső jelvényekkel bucsu látogatást tett Weineréknél.

Epen olyan idő járt akkor, mint most. Száraz, hideg ősz, mely a könyvirigyeket sirásra ösztönözte. A földön ördögtáncot járt a zizegő avar. Ezüstös bikanyalak csináltak valami kezdetleges kordont. A tegethof-nyakkendőt Nyomárkay Jenőben a természetnek ez az elegikus lemondása felbresztette az alvó oroszlánt, akárcsak mondani a két év óta lecsillapult poetát. Ebben az átszellemült pillanatában látta be, hogy a Jász-Arok-Poesér és Vidékének is van hivatása: különben hol jelenének meg az ő szerelmi költeményei „hozzá“.

Juliska elpirult, Jenő elsápadt, a papa mosolygott. Ez volt a helyzet szignaturája, amikor Jenő előterjesztette, hogy bucsulátogatást tesz, siet befejezni tanulmányait; mert érzi, hogy neki hivatása van. (Jelentős pillanatok Juliska felé.)

Juliska olyan zavarban volt, mintha megértette volna a célzást.

A papa pedig mosolygott.

Azután pedig folyt a társalgás érdekes és nem érdekes tárgyak felől. Mikor Jenő azt is megtudta értetni, hogy egy évig száműzi magától a szülői földet, Juliska szép szeméből egy könnyesepp hullott a himzöráma középebe. Jóllehet a könnyesepp titkos volt, Jenő látta. Oh ha azt a himzörámát elvihetné drága klenodiumnak! Selyemszálon viselné a nyakában, mint ahogy a csoda-öt év amulettet szokás. De egyet gondolt e bízár ötleten. Himzörámát, akármilyen örült szerelmes is, még sem viselhet a nyakában.

Azután bekövetkezett az ünnepélyes pillanat. Jenő

felállott, Juliska is. Egymás szemébe néztek. Olyan szépen beszélt a szemeknek delejes sugara.

Juliska, édes, emlékezzék fogadalmunkra!

Emlékezni fogok és megtartom.

Én is.

Akkor Jenő, a kifogástalan szalonember, derékszőgben hajtotta meg magát. Nagy tisztelettel emelte fel Juliska kezét. Könnyű csókot lehelt volt rá, mely gyönyör és fájdalom volt neki. Még inkább az az egy pár csópp, mely a fejére hullott a Juliska tiszta ragyogásu kek szeméből.

Jenő nem bírt magával. Tomboló szíve túláradt és a gyermeki szeretet elragadtatásával vetette magát a Juliska papájának karjaiba.

A papa pedig mosolyogva szólt: soha sem hittem, fiatal ember, hogy annyira szeressen — engem.

Az alatt a kijelentett év alatt pedig nevezetes dolog történt, hogy Jenő megszegte a szavát. Haza jött, mert hívták. A papa hívta, aki boldog vőlegény volt és Juliskának akart mamát hozni. Egy volt a hiba. Hogy az új mama majd olyan idős volt, mint Juliska. Csakhogy rafináltabb. Hja, ő nem a himzöráma mellett ábrándozott, hanem modern nyomokon nyerte nevelését, mint egyik ismert szépsége a fő- és székvárosnak. Jenőt az új nászhoz vőfélyné hívták Juliska mellé, a papa azonban meghagyta, hogy tegyen látogatást Mohácsy Mihályéknál a Teréz köruton. Jenő az utasítás szerint járt el és majd halálra ijedt, mikor a leendő anyósában egyik egyeteml bál hírességét, szegről-végről az ő táncosnéját találta.

A kis Berta is összezsapta harmat kacsóit. Kacagott a könnyezésig.

Hahaha! Hisz ez dicső! Lát maga az? . . . No ez kolossalis, hogy én leszek a maga mamája! Magnifique! Ugyan nevéssen már egy kicsit! . . . Node hallja!?

És hogy nevetett a szép pesti lány. A fogai egy ékszerkirakat volt. A halvány pirral bevont orcáin kedves gödröcskék támadtak. Jenő a fogai közt sziszegte:

Lelkemre! szép — a kicsike. Mikor félórás vizit után fütörészve ugrált le a lépcsőkön, így monologizált magában: Fickő! burokban születél! Még az anyósod is imádásra méltó.

hogy ezen az állapoton változtatni kell bármilyen áron is, mert ellenkező esetben tönkre kell mennünk és menthetetlenül elpusztulunk.

Be is látják ezt nemcsak az egyes polgárok, hanem maga a kormányzat is, mert újabb minden alkalommal iparkodik a népet oktatni és felvilágosítani, hogy változtasson az eddigi rossz gazdasági rendszeren, mert e mellett lehetett ugyan eddig boldogulni, de a megváltozott viszonyok között változtatni kell a gazdasági rendszeren is mindenkinek, a ki elpusztulni nem akar.

Mert tagadni sem lehet, be kell ismernünk, hogy némileg mi gazdák vagyunk okai a jelenlegi bajok legnagyobb részének.

Tekintsünk csak körül egy kissé, miként gazdálkodunk?

Talajunkat jó-rosszul megsántítjuk és termeljük folyton a gabonaneműket, bizván a jó Istenben, hogy majd csak lesz termés és hogy majd ára is lesz. Ha aztán bármilyen körülmény folytán nem sikerül a gabona-termés, miután egész gazdálkodásunk erre van fektetve, nem vagyunk képesek másként sok kötelezettségünknek megfelelni, csak ha drága kölcsönt veszünk fel, a mivel aztán meg is vetettük romlásunknak az alapját.

Gondoskodunk-e a szántóföldek termőerőben való tartásáról megfelelő trágyázással? Termelünk-e elég takarmánynövényt és tenyésztünk-e ezen célokra elegendő szarvasmarhát, miáltal jövedelmünket több oldalról biztosíthatjuk? Úgy-e bár nem!

Mit kell tehát első sorban tennünk, hogy helyzetünkön javítsunk?

Fejlesztési kell a szarvasmarha-tenyésztést, mert az kétségtelen módon be van igazolva, hogy az olyan gazdaság, a melyben kellő számú szarvasmarha tenyésztetik, fejlődik és virágzik.

De hát sokan azt kérdezhetik, hogy ha a boldogulás az állattenyésztés felkarolásával oly biztos és csalhatatlan, a minthogy bizonyára igaz is, miért nem tettük azt eddig is és miért vártunk a mai napig ennek ajánlásával?

Erre is igen könnyen meg lehet felelni. Egyrészt azért nem, mert újabb időkig maguk a gazdák sem érezték ennek nagy szükségét, másrészt pedig azért nem, mert nem lehetett az állati termékeket kellő módon értékesíteni.

A szarvasmarhatenyésztés felkarolásával ugyanis karöltve jár a *tejjgazdaság fejlesztése is*. De mivelhogy nálunk Magyarországon a tejtermékek az előtt nem nagy mennyiségben lettek fogyasztva, a termékek pedig, mint pl. a vaj- és sajtkészítés, régi módszere szerint az értékesítés lehetetlen volt oly országokban, a hol ezen terméket fogyasztják és jól megfizetik, nem is lehetett a tejjgazdaság általános elterjedését remélni.

A mióta azonban feltalálták a tejlefölöző gépet, azóta már megváltozott a helyzet; mert ennek segítségével lehetővé vált a fogyasztó városoktól távol eső helyeken is oly vajat termelni, a mely megfelelően feldolgozva kibírja a hosszabb ideig tartó szállítást.

A lefölöző-gép ugyanis a kifejt tejből azonnal és igen rövid idő alatt kiválasztja a tejszint, a melyből azonnal kóphúható, ugyanez a célra készült kóphútkben, a vaj.

Csak hogy persze a nagyobb lefölöző gépeknek az az ára igen magas; eladási ára az olyannak, a mely óránként 500 litert képes lefölözni, 872 korona. A kisgazda tehát nem vásárolhat és nincs is szüksége ilyen gépre. Nának ugyan 150 koronás kis lefölöző-gépek is, melyeknek munkaképessége sokkal kisebb, de a vajtermelés különösen olyan esetben bir fontossággal, ha nagyobb mérvben termeltek.

Miképpen válik tehát lehetővé ily gépeket beszerezni? Igen egyszerű módon olyképp, hogy a községekben a gazdák összeállnak és *tejszövetkezetet* alakítanak oly célból, hogy a fölösleges tejet, a hol az nyersen nem adható el, dolgozzák vajúja és a vajat értékesítik. Ennek megvan az előnye is, hogy a lefölözött tej ésszen marad, abból éppen csak a vajzsír hiányzik; tehát még igen tápláló emberi és állati élelmi cikk.

A kisgazdák tehát a tejet csakis tejszövetkezet útján képesek értékesíteni s hogy kitűnjék, vajjon minő eredményeket érhetünk el ezen úton, közöljük az országos tejjgazdasági m. kir. felügyelőség legutóbbi kimutatásából, hogy míg 1895-ben megalakult 4, 1896-ban 10, 1897-ben 20, 1898-ban 36, addig már 1899-ik évben megalakult mintegy 90 tejszövetkezet; úgy hogy a tejszövetkezetek száma az országban 160-ra rug.

1899-ben működésben volt 110 szövetkezet, — a többi csak az év végén kezdete meg az üzemet, — 2 millió koronát vett be a vajból és ezen felül még megmaradt a lefölözött tej.

Pedig e téren csak a kezdet kezdetén állunk, mert hiszen a községekben, a hol tejszövetkezeteket alakítottak, nincsenek ám tejelő tehenek, hanem nagyobb részt olyan az állomány, mint a minőnek ismerjük s a takarmányozás is a kezdetben tengeriszár és polyva.

Az olyan községekben, a hol a szövetkezetek már két-három év óta vannak megalakítva s a hol szaporították a tehenlétszámot és az állatokat jobban takarmányozzák, látván az elért hasznot, ott bevesznek a tejszövetkezetbe lépett gazdák, addig számba sem vett tejből 50—60.000 koronát, a nélkül, hogy nagyobb befektetéseket eszközöltek volna.

Ez mindenesetre sok hitetlen Tamás kételyét fogja felkeltetni, pedig a számítás igen egyszerű és könnyen megérthető.

Tegyük fel, hogy valamely községben a tehenlétszám 500 darab. Minden tehenre csak 1000 liter tejet számítva évenként, lesz összesen 500.000 liter tej értékesítve a tejszövetkezetben. Miután pedig helyes kezelés és tökéletes lefölözés mellett 100 liter tejből 4 $\frac{1}{2}$  klg. vajat lehet készíteni, kilogrammját 2 koronával számítva, lesz csak a vajból bevétele a szövetkezetnek: 500.000 liter után 4 $\frac{1}{2}$  klg. grammal, összesen 22.500 klg. vaj a 2 korona — 45.000 koronával, azonkívül pedig visszamarad

még a lefölözés után 400.000 liter édes, sovány tej, melynek literjét csak 2 fillér értékben is számítva, az is kitesz 8000 koronát, vagyis összesen 53.000 korona bevételt, mellyel szemben a kiadások igen csekélyek.

Ez a számadás pedig igazán nagyon szerény, mert hát 1000 liternél csak többet adnak a tehenek, ha azokat némileg gondozzuk és takarmányozzuk. S vajjon, ha állandóan jó állatokat tartunk a községben s ha a növendékmarhát oly képen neveljük, hogy majdan jól is vegyük hasznát, nem számíthatunk-e minden túlzás nélkül 1000 liter átlag helyett 1500 literre? Azt hiszem, ezt tagadni senki sem fogja s ez esetben minden további befektetés és költség nélkül emelkedni fog a tejszövetkezet bevétele 26.500 koronával, vagyis 79.500 koronára.

Már most itélje meg minden gondolkodó gazda, hogy helyesen gazdálkodunk-e, a midőn csak tejen elkallódik ekkorra vagy, a melyért csak a kezünket kell kinyújtatunk.

Természetesen ügyelni kell a lefölöző gépekkel való eljárásnál arra, hogy a gép a tejből kiszedje az összes vajzsirt, mely ellenkező esetben az eredmény nem lesz kedvező.

Nem lehet tehát eléggé ajánlani és erről bárki is meggyőződést szerezhet, hogy csakis *Alfa-Separator* lefölöző gépeket vásároljuk, mert ezek ma a legtekélyesebben dolgoznak és az egész világon megtartott versenyeken eddig semmiféle más gép meg sem közelítette munkaképességben és tökéletes lefölözésben ezeket.

A fenti adatokat tekintve, gondoljuk csak meg, hogy mekkora vagyon megy veszendőbe azáltal, hogy a tej értékesítésére nem fordítanak a kisgazdák gondot. Az országban van körülbelül 2 millió tehen. Azt számítottuk, hogy a mai mostoha tartás mellett is várhatunk egy-egy tehen után 1000 liter tejet, mely esetben a tejszövetkezetnek évi bevétele, ha 500 tehenből áll, mintegy 50.000 korona; esik tehát egy tehenre 100 korona a tejbévételeiből.

Ha a 2 millió tehen tulajdonosoknak csak a fele szövetkeznék 1 millió tehenrel, akkor is 100 millió koronát vennék be a tejből, a melyből pedig ma számbavehető jövedelmünk nincsen.

Ezt tagadni nem lehet, a számok nem hazudnak. De hát azt kérdezheti sok gazda, hogy hát az Isten szerelmére, ki fogja tőlünk ezt a töméntelen mennyiségű vajat megvenni és lehetséges-e egyáltalában ekkora mennyiséget értékesíteni?

Megnyugtatóul közölhetjük, hogy pl. a kis Dánország, mely nem nagyobb, mint nálunk 3—4 nagyobb vármegye, minden évben 140 millió korona árú vajat ad el csak Angolországának.

Maga Angolország 1899-ik évben 340 millió kor. árú vajat vitt be az országba más országból.

Hát még a nagy Németország és a keleti országok szükséglete hol talál fedezetet?

Termelhetünk mi a fent említett összegnél sokkal nagyobb mennyiséget, vevő lesz rá mindig, csak az a fő, hogy *jót termeljünk*.

De erről is goszodva van, mert a hol több szövetkezet van egy kisebb körzetben, ott vajtermelési központokat alakít a földmívelési miniszteriumban levő országos tejjgazdasági felügyelőség.

Az ilyen vajközpontokba a tejszövetkezetek csak a tejszint szállítják be, ott aztán tudományosan és erre képzett szakemberek és nagy gépekkel egyöntetű és finom vajat készítenek, mely egyenesen a külföldre szállítatik. Ennek még az az előnye is meg van, hogy az egyes szövetkezeteknek nem kell maguknak a vaj előállításánál bibelődniök, pedig ez igen nagy előny, mert a jó vajkészítés valóságos mesterség.

Ilyen vajtermő központjaink is vannak már és a tejszövetkezetek igen meg vannak elégedve az eredményvel.

Tagadhatatlan tehát úgy-e bár, hogy a tejszövetkezetek révén a tejből igen jelentékeny bevételeket érhetünk el és mégis azt állítjuk, hogy ez a *legkisebb haszon még ma, a mit elérünk, ha egy tejszövetkezetet alakítunk*.

Miként értsük ezt és miként lehetséges ez? Például vettem volt egy olyan községet, a melyben 500 tehen gazdája szövetkeztek; maradjunk tehát ezen példánál s ennek segítségével magyarázuk ki és biztosítsuk előbbi merész állításunkat.

Az olyan tehenek, melyek átlagban csak 1000 liter tejet adnak, átlagban nem érnek többet darabonként mint 100—120 koronát. Ha azonban a tejet értékesíteni tudjuk a szövetkezet útján, úgy a teheneket jobban fogja a gazda táplálni, gondoskodik a község jófajta bikáról, a növendékállatokat jobban táplálja és gondozza, egyezőval igen rövid idő alatt, 3—5 év alatt megváltozik az egész marhaállomány minősége és sovány, fajnélküli tehenekből előáll egy értékesebb és jó tejelő jóság, és a községben 500 tehen helyett 1000 tehenet és három annyi növendékmarhát fognak tartani, mint a tejszövetkezetek megalakulása előtt.

Az ilyen minőségű tehennek az átlagos ára aztán nem lesz többé 100—120 korona, hanem 200—240 korona és még több. Lesz tehát a községnek, illetve a községbeni gazdáknak *értéktöbblete csak a szarvasmarha-állományban a réggel szemben mintegy 200—250000 korona* a nélkül, hogy ez különös pénzübeli áldozatokat igényelne.

De egy további előny, hogy a szántóföldre két- és hárommennyi trágyát, még pedig jó trágyát fogunk kihordani, s ha földjeimet jól trágyázom és takarmánynövényeket is termelék, vajjon sokat mondunk-e, ha azt állítjuk, hogy minden *kataszteri hold gabona 2—3 méter-műszával nagyobb és biztosabb termést is fog adni*? Azt hiszem, ezt sem tagadhatja egy értelmes és gondolkodó gazda sem.

Hogy pedig ezen terméstöbblet mit jelent egy községben, azt a gazdákra bízom, de azt mégis kockáztatás nélkül állíthatjuk, hogy az csakis *anyagi boldogulást jelenthet*.

Még egy kérdésre tartozunk felelettel, arra tudniillik, hogy vajjon kifizeti-e magát a tehen tartás, ha a tej 9 vagy 10 fillérrel értékesül a tejszövetkezet útján.

Erre nézve első sorban is ki kell egész határozottan nyilatkoztatnunk, hogy nem az a főkérdés, hogy vajjon 9 vagy 10 fillérért értékesül-e a tej, hanem főleg az a fontos, hogy *minden esepet tudjunk biztosan értékesíteni*. Ez a feltétel pedig megvan, mert amennyi tejem van, azt a tejszövetkezet átveszi és értékesíti a nélkül, hogy a gazda kötelezettséget vállalna a szállítandó mennyiségre.

1000 liter tejet számítván egy tehenre és literenként a könnyebb számítás kedvéért 10 fillér értékesítést feltételezve, volna egy tehen után az évi jövedelem 100 korona, a borjut 30 korona értékben számítva, 130 korona! Hát ennyiből csak ki lehet tartani egy tehenet, mert, amely tehen csak 1000 liter tejet ad, az nem él szénával és darával. Ha pedig jobban etetem és figyelemmel tenyésztetem a tejhözamra is, akkor már 1500 liter fog adni és 40 koronás értékű borjut, tehát 190 korona jövedelmet, amint ez tényleg úgy is van. Ez ellen sem lehet tehát kifogás.

Mivel pedig kézzelfoghatólag bebizonyítottuk, hogy a tejszövetkezetek útján a marhaállomány értéke növelhető számban és minőségben, növelhető ebből kifolyólag a trágyatermelés, amiből ismét önként következnek, hogy növekedni fognak a termések, mert a talaj termőereje fokozatik, végül pedig még jelentékeny összegeket vehetünk be a tejből, mely ma nagyjából csak elkallódik: tehetünk-e mást, minthogy ajánljuk a kisgazdáknak, hogy *tömörüljenek össze, egyesüljenek* és alakítsanak tejszövetkezeteket más községek mintájára, mert ez esetben rövid idő alatt elérjük gazdaságuk felvirágzását és ezáltal anyagi jólétüket oly mérvben, hogy az elégedetenségét csak hirtől fogják ösmerni.

## A zalaegerszegi tanítói járáskör őszi közgyűlése.

A „Zalamegyei Általános Tanítótestület“ zala-eger-szegi járásköre őszi közgyűlést *Csiszár József* járásköri elnök elnöklété alatt Zala-Egerszegben f. hó 7-én tartotta az elemi iskola egyik tantermében.

A közgyűlést megelőzőleg *Makara Mária* állami elemi iskolai tanítónő gyakorlati előadást tartott a III-ik osztályban növendékeivel az olvasmány tárgyalásáról.

A *Glaser Gyula* elnöklété alatt *Baján Ferenc*, *Martincsevics Ferenc*, *Németh Mihály* és *Pallóky Anna* tagokból kiküldött szűkebbkörű bíráló bizottság az előadást sikerültnek és kifogástalannak nyilvánította. A közgyűlés a bíráló bizottság véleményét magáévá tette s a sikerült gyakorlati előadásért jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését.

Ezután elnök megnyitja a közgyűlést; szól megnyitó beszédében a hazafias és vallásos nevelés fontosságáról s az ily irányú működést ajánlja a kör tagjainak figyelmébe.

Az eljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után a közgyűlés jegyzőkönyvének a hitelesítésével *Kovács István* és *Baján Ferenc* tagokat bízták meg.

Ezután elnök tette meg jelentését a választmány működéséről, amelyet a tavaszi közgyűlés óta kifejtett.

A közgyűlés az elnöki jelentést tudomásul vette s a választmány részéről kijelölt három tétel közül 10 koronával jutalmazandó pályadíjat a kötelező tétel kidolgozását tűzte ki; „A földrajz módszeres tanítása az elemi iskola III-ik osztályában.“

*Glaser Gyula* zala-szentgróthi állami elemi iskolai igazgató olvasta fe' értekezését a nevelésről; szolt első sorban ennek fontosságáról, a nevelőben szükséges tulajdonságokról, amelyeket következőleg csoportosított: a gyermekek szeretete, a növendékek viselkedésének kinyerése, odaadó buzgósággal kell a kötelezőt teljesíteni, birtokában kell lennie a legjobb tanítási módszernek, törekedni kell a gyermekek lelkiélet kiismerni, ne hagyja magát a tanító az indulattól elragadtatni. A szakavatott dolgozatért a közgyűlés elismerését fejezte ki.

*Kászlai Antal* pörzszomatiai állami elemi iskolai tanító „A tanító mint népnevelő“ címmel tanulságos felolvasást tartott, amelyben szépen domborította ki azt a társadalmi állást, amely faluhelyeken a tanítóra, mint népnevelőre, vár s vázolta, miképp felelhet meg a tanító ennek a magas hivatásnak, hogy munkássága áldozathozó legyen községére. A gondallal egybeállított felolvasásért a közgyűlés köszönetét nyilvánította.

*Horváth János* zala-eger-szegi állami elemi iskolai tanító az „Egyesületi élet“ ről irt felolvasásában hatásos színekkel festette a tanítószágra nézve az egyesületi élet fontosságát, előnyeit s buzdította a tagokat a tömörülésre és munkásságra. A lendületes felolvasás a közgyűlés közhelyesléssel találkozott.

Ezután *Péterffy József* zala-eger-szegi áll. gazdasági szaktanító növendékeivel gyakorlati előadást tartott, amelynek során gyakorlatilag bemutatta a szőlőoltás terén tett haladást. A tanulságos előadásért a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

A közgyűlés áttért a folyó ügyek tárgyalására. Meghallgatta a számvizsgáló bizottság jelentését, amely szerint a járáskör segélyegyletének vagyona áll: 4022.57 kor. kölcsönből, 27.98 kor. tagsági hátralékokból, 1487.76 kor. takarékpénztári betétből, 7.63 kor. pénztárkészletből vagyis az összes vagyon 5.545.94 kor. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és *Csillag Miksa* pénztárnoknak elismerés nyilvánítása mellett a felmentést megadta.

A baki gyűlésen meg nem jelent és elmaradásukat a közgyűlést követő 14 napon belül sem szóval, sem írásban nem igazolt tagokra nézve a közgyűlés kimondta, hogy az alapszabályok értelmében a 4 korona büntetést tartoznak megfizetni.

A segélyegyleti követelések behajtási módját illetőleg a közgyűlés megbizta a választmányt, hogy a segély-

egyleti alapszabályokhoz tartsa magát, amelynek keretén belül méltánylást érdemlő esetekben a törlesztésre nézve halasztást adhat, azonban az esedékes kamatokat tartozik minden kölcsönvevő pontosan lefizetni.

A tavaszi közgyűlés helyéül Zala-Koppányt jelelte ki a közgyűlés s mivel a jövő évben lesz negyedszázada, hogy Békefi Elek zala-koppányi tanító, a tanügy terén működik, a tavaszi közgyűlést a járáskör derék és tevékeny tagjának ünneplésével kapcsolatban tartja a járáskör s a választmányt az ünnepély módozatainak megállapításával megbizta.

A „Pesti Hírlap”-nak a tanítóssággal szemben elkövetett durva sértése szóba került s tett indítványra elhatározta a közgyűlés, hogy tagjai ne járassák a tanítósságot melyen sértő ezt a lapot, sőt igyekezzen kiki a társadalomban is ennek járatása ellen állást foglalni.

Egyéb tárgya a közgyűlésnek nem lévén, elnök 12<sup>1/2</sup> órakor a közgyűlést bezárta.

### A hólapda rendszer betiltása.

Néhány külföldi kereskedő a magyar közönség jóhiszeműségével az utóbbi időben olyképp élt vissza, hogy egy koronáért egy egész öltöny vagy óra megszerzését helyezte kilátásba az úgynevezett hólapda vagy szelvény rendszer révén.

Ennek a valóban kecségetető rendszernek számos hiye akadt, akik azonban csakhamar szomorúan győződtek meg arról, hogy nemcsak öltönyt vagy aranyórát nem kapnak, hanem még befizetett pénzüket is elveszítik.

A nagy közönség, valamint a tisztességes verseny érdeke követelte, hogy ezeknek a visszaéléseknek mielőbb útját állják.

Az iparhatóságok eddig az ipartörvény 51 és 52 §-ainak értelmében jártak el azok ellen, akik a megkivántató hatósági engedély nélkül alkalmazták üzleti forgalmukban a hólapda rendszert.

Azok ellen azonban, akik a példán o ulva, a törvényben előirt engedélyért folyamodtak, a hatóságok tehetetlenek voltak és így a visszaélések nap-nap után sürűbben fordultak elő.

Ennek meggátlása végett a kereskedelemügyi miniszter 70.055 sz. a. valamennyi másodfokú iparhatósághoz körrendeletet intézett, amelyben az ily engedélyért folyamodóknak az engedély megadását megtilja azon a címen, hogy a hólapda vagy szelvény rendszer a kereskedelmi tisztességbe ütközik és nemcsak a vevőközönséget, hanem egyuttal a tisztességes kereskedőket is megkárosítja.

A kereskedők érdekeit szolgáló ez a miniszteri körrendelet teljes közövében a következő:

Az ipartörvény 51 és 52. §-a a végrehajtásokat, árveréseket és más tömeges vételre ingerlő elárúsítási módokat előzetes iparhatósági engedélyhez köti s abból az okból bizza az engedélyek kiadását az iparhatóság szabad mérlegelésére és belátására, hogy az iparhatóság a jelzett elárúsítási módokban rendszerint megnyilatkozó jogosulatlan és tisztességtelen versenynek útját állhassa az által, hogy csak akkor adja meg az idézett törvényszakaszok szerinti eladási módokra az engedélyt, ha a jelzett módon való elárúsítás az üzleti érdekek jelentékeny megkárosodásának elkerülése érdekében okvetlenül szükséges.

A fentebb ismertetett „szelvény rendszer” mellett árusításnál nem forognak fönn azok az okok, melyekből a tömeges és gyors vételre ingerlő árusításnak ez a módja az ipartörvény 51-ik §-a alapján engedélyezhető volna. Az, ki szelvényrendszer mellett árusít, nem az üzletet érhető károk elhárítására, hanem a versenytársak rovására jogosulatlan üzleti haszon elérésére törekszik. A verseny e módja a kereskedelem nem tűrhető meg, mert az a rendkívül olcsó vásárlás elhitetésével végeredményben az összes versenytársak egyenes megkárosítására vezethetne. A szelvény-rendszerrel árusító félrevezeti a közönség jóhiszeműségét, elhitetvén a vevővel azt, hogy e rendszer mellett olcsón vásárol, holott a közönség maga az árut a szelvény-rendszerrel talált értéken felül is megfizeti; sőt könnyen megkárosítja az egyént, a mennyiben az átvett szelvény dacára nem mindenki hajlandó szelvényfüzetet vásárolni s mert az egy szelvény ellenében kapott árucikknek az illető szelvény csekély értéke folytán, nem igen vizsgáljuk azt, hogy a nyert áru a kereskedő által más oldalról bevett vételárnak tényleg megfelel-e. A szelvény-rendszer mellett gyakorolt elárúsítás tehát a jogosulatlan és tisztességtelen verseny minden ismértvét magába foglalja. A kereskedelem és a vevő közönség érdekei szempontjából tehát elrendelem, hogy:

- a) az elárúsítás ezen módjára többször hivatkozott törvényszakasz alapján engedélyek ki ne adassanak.
- b) a ne talán kiadott engedélyek haladéktalanul vissza vonassanak;
- c) azok ellen, a kik ily módon engedély nélkül árusítanak, a megtorló eljárás folyamatba tétessék és az 1884-ik évi XVII törvénycikk 158 §-ának d) pontjában foglalt büntető rendelkezés szigorúan alkalmaztassék.

### Helyi, megyei és vegyes hírek.

**Megeyi bizottsági tag választás** volt folyó hó 6-án, mely alkalommal megválasztottak: a csesztregi kerületben *Marton Pál*, a bellaticziban *Kollár Péter*, az ukkiban *Csener József*, a karmacsiban *Joó Miklós*, a letenyiben *Mezericzky Jenő*, az alsódomboriban *Hangay Géza*, a bakiban *Horváth Ferenc* és a sőjtöri választó kerületben *dr. Ruzsicska Kálmán*.

**Sümegeh város képviselőtestülete** Pozsonyi József városbíró elnöklésével tartotta ülését, amelyen első sorban az elnök indítványára *Végh János* elhunyt városbíró emléket örökítették meg jegyzőkönyvileg. — Tekintettel a város nagy adóhátralékára, ennek behajtására ideiglenes

adóvégrehajtó alkalmazását elhatározták. — A 80.000 koronás törlesztéses kölcsön ügyében hozott képviselő-testületi határozatot a vármegye törvényhatósági bizottsága jóváhagyván, a kölcsön felvételére nézve egyes, budapesti pénzügyezteteket ajánlattételre a városi előjárás útján a képviselőtestület felhí. Mivel a Tapolca—keszthelyi vasut Sümegeh érdekeit csak kévéssé szolgálja, a képviselőtestület nevezett vasut végrehajtó bizottságának azt a kérelmet, hogy a vasut 10.000 koronát írjon alá törzsrészvényekben, nem teljesítette. — A kórházi földek bérlőjével a képviselőtestület a szerződést újabb hat évre megkötötte. — A legelő rendezése ügyében a közbirtokosság külön értekezletén kimondotta, hogy az összes legelőket maga óhajtja kezelni s egy 30 tagu bizottságot küldött ki, hogy a várossal a kezelésre nézve a módozatokat állapítsa meg. A képviselőtestület a saját kebeléből a városbíró elnöke alatt 15 tagu bizottságot küldött ki azzal, hogy a tárgyalást tartsa meg a közbirtokosság kiküldöttjeivel s az eredményről a legközelebbi gyűlésen tegyen jelentést. — Több letelepedési ügyet intézett el a képviselőtestület az előjárás javaslatához képest kedvezőleg.

**Miniszteri köszönet és elismerés** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Elek Lipót* nagykanizsai lakos kereskedelmi tanácsosnak az ottani állami elemi fiu- és leányiskolák növendékei javára ötszázkoronával, továbbá az ottani főgymnasium és izraelita felső kereskedelmi iskola tanulói javára szintén ötszáz korona tőkével tett alapítványáért köszönetét nyilvánította.

**Gyászír.** A vármegye tisztí karát súlyos csapás érte közbecsülésben állt tagjának, névdi *Botka Ferenc* zala-szent-gróthi főszolgabírónak, gyászos elhunytával. A férfi kora delén, hosszas szenvedés után elhalt tevékeny főbírónak temetése f. hó 6-án volt, nagy részvét mellett. Beke poraira! A család részéről kibocsátott gyászjelentés: Névedi Botka János és neje szül: gyulai Gaál Matild szülők, öz. Botka Mihályné szül: Botka Paula és Gulyás Miklós szül: Botka Ernesztin nővérek, Nagy László és Gulyás Miklós m. kir. honvédszázados sógorok, Botka Lajos, Andor, Nagy Kálmán és Gulyás Pista unokácsok, ugy maguk, mint a számos rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik az egyetlen fiúnak, felejtethetlen fivérnek illetve sógorának és nagybátyjuknak névdi Botka Ferencnek Zalavármegye főszolgabírójának és megyei bizottsági tagnak, Zala-Ujfaluban folyó 1900. év november 4-én hosszas, kínos szenvedés után, életének 44 ik évében történt gyászos elhunytát. — A boldogultnak földi maradványai folyó hó 6-án délután 3 órakor fognak Zala-Ujfaluban beszenteltetni és a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. — Az engesztelő szent misé-áldozat Bókaházán folyó hó 6-án reggel 10 órakor fog a Mindenhatónak bemutatattani. Kelt Zala-Ujfalun, 1900. évi november hó 5-én. Áldás és béke poraira.

**Jótekonyság.** Öz. Farkas Dávidné úrhölgy 20 koronát volt szives adományozni a nőegyletnek, melyért az elnökség ezton is hálás köszönetet fejezi ki.

**Vasuti gyűl és.** A Keszthely—tapolcai vasut létesítése tárgyában Keszthelyen november 4-én Hertelendy Ferenc ország. képviselő elnöke alatt látogatók gyűlést tartottak. — A gyűlésen elnök az érdekeltségnek a tetsesítő vasut helyzetéről részletesen beszámolt, s tudatta hogy a vasut létesítésére az eddig kilátásba helyezett összegben kívül még 40000 forintra van szükség. Hangsúlyozta továbbá azt, hogy a megvalósításnak egyik főfeltelete az, hogy a Keszthely—szent-györgyi vasut a létesítendő vasutal együtt a dunántúli h. é. vasutakkal együttessék Ugyanily értelemben nyilatkozott Szájbély Gyula a dunántúli h. é. vasutak igazgatója is, kiemelve azokat az előnyöket, melyek Keszthelyre és vidékére számognak a tervbe vett vasut létesítésével. — Végül a gyűlésen egy bizottságot választottak meg, a hiányzó 40000 frt. fedezés részvény aláírásokat gyűjt.

**Köszönetnyilvánítás.** A zala-egerszegi népkönyvha céljaira újabban a következő adományok folytak be: Weisz Samuné urhölgy (London) 20 kor., Zalai Fenyvessy Adolf ur (Budapest), dr. Garai Benő ur (Budapest), dr. Graner Mihályné urhölgy 10—10 kor., Gottessmann Antonia urhölgy (Budapest), Farkas Gábor ur (Alsó-Bagod) 6—6 kor., Issó Ferenc ur (A. Lendva), Salgó Gyula ur (Budapest), Deák Mihályné urhölgy 5—5 kor., dr. Rosenberg Sándorné urhölgy (Budapest), dr. Hérics Tóth János ur (Budapest), dr. Jámor Mártonné urhölgy 4—4 kor., Faller József ur 3 kor., Stádel János ur (Zala-Tárnok), König Benoné urhölgy, Büchler Jakabné urhölgy, Reich Samu ur, 2—2 kor., Wiener Jenő ur (Bécs), Ragendorfer Dávid ur (Vasvár), Mattersdorfer Möríc ur (Bagod), Mándler Izidor ur (Teskánd), Herrfeld Lipót ur (Bécs), Mándler József ur (Boldogfa), Mándler Ignác ur (N.-Lengyel), Koru József ur (Bak), Anhalczér Jakab ur (Tófej), Mándler Möríc ur (Andráshida) 1—1 korona. A szives adakozóknak kegyes adományukért hálás köszönetét fejezi ki a népkönyvha vezetősége.

**Előléptetés.** A m. kir. pénzügyminiszter Jódy Miklós zala-egerszegi m. kir. pénzügyi fogalmazót a X-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

**Kinevezés.** A zala-szent-gróthi járásba ideiglenes járási írnoknak *Vérth József* neveztetett ki.

**A zala-egerszegi társaskör** első szavaló estélyét f. hó 3-án tartotta a kör helyiségében. *Cs. Péterffy József* felolvasta a lapunk mult számának tárcájában hozott, a tömösi-termopylei szorosról irt történelmi dolgozatát, *Jády Károly* egy monologot adott elő, *dr. Halász Vilmos* pedig szabad előadásban mondta el emlékeit. A legközelebbi estélyt *Vörösmarty* emlékünepe címen fogják tartani.

**Színészet Keszthelyen.** Lapunk egyik előző számában közöltük azt a beosztást, amelyet a vidéki színészet orrsgóság felügyelője a színházi kerületekre vonatkozólag készített. E tervzet szerint Keszthelyt külön kerületbe az országos felügyelő nem osztotta be. Keszthely színpártoló közönsége körében mozgalom indult meg

az iránt, hogy Keszthelyt város Szombathely, Székes-Fehérvár, Balaton-Füred, Siófok, Kőszeg és Zala-Egerszeggel képezzen egy kerületet. A mozgalomnak bizonyára óhajtott sikere fog lenni.

**Mulatság.** F. hó 17-én este a kereskedő ifjak felolvasással kapcsolatos tombola estélyt rendeznek.

**utbiztosi vizsgálat** volt f. hz 2-án Zala-Egerszeg Csertán Károly alispán elnöke alatt. Ez alkalommal utbiztosi képesítést nyertek *Ács János* novai és *Németh János* zala-szent-gróthi lakosok.

**Esküdtszéki tárgyalás.** November hó 19-én Egerszeg esküdtszéki tárgyalás lesz. Az esküdtszék előtt *Simon György* csonkahegyháti lakos fog áliani, ki gyujtogatás büntetével van vádolva.

**Tiszteletdíj felemelése.** Kovacsics István vármegyei központi horvát nyelv fordító tiszteletdíját a belügyminiszter a vármegye házipénztára terhére 200 koronával felemelte.

**Vármegyénk idei bortermése.** A hivatalos adatok alapján egybeállított kimutatás szerint az idei szüret eredménye vármegyénkben: 57.281 hl. közönségek fehér, 5.694 hl. közönséges vörös, 1.443 hl. finom fehér csemege, 15.072 hl. siller, 2 hl. aszu s így az évi összes termés 90.060 hl.

**Műkedvelői szini előadás** a zala-egerszegi iparos ifjuság önképző egylete könyvtára javára Zala-Egerszeg, 1900. évi november hó 17-ik és 18-ikán (szombat és vasárnap) az „Arany Bárány” szálloda dísztermében színré kerül: a „Vereshaju”. Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Irta: Lukács Sándor. — Rendező: Balaton Sándor. Személyek: Öz. Sajgó Lajos Mariska k. a., András Ferke fia Kovács János, Németh Sándor, Boglár Agnes Szakony Anna k. a., Zsófi leánya Aranyos Mariska k. a. Keszeg Mihály János Sándor, Bilint fia Németh József, Koppancs Misa Bita Gyula, Szilaj Kata, unokája (vereshaju) Varga Mariska k. a., Veréb Jankó. árva fiu Balaton Sándor, Szemes Borca, özvegy menyecske Pausa Szidike k. a., Csinos Julcsa Goldinger Mariska k. a., Boglyás Pál, napszámos Simonffy Lajos, Pozdorjanné Janzós Erzsike k. a. Egy leány Bita Mariska k. a., Csakolyné Juhász Lujza k. a., Gubás Simonffy L., Gubásné Hollósy Mariska k. a. Fontos Baksa József, Fontosné Bita Mariska k. a., Sári, szolgáló Agnesné Juhász L. k. a., Palkó, Peti parasztlányok Fischl László, Kemenczy Lajos. Vendégek. Falusi nép. Munkások. — Történik egy tiszavideki faluban és környékén. Hejyarak: középpáhely 8 kor., oldalszék és I—IV. sor 2 kor., V—VIII. sor 1 kor. 60 fill., a következő sorokban 1 kor. 20 fill., állóhely 80 fill., diákjegy 50 fill., karzat 40 fill. Jegyek előre válthatók a szombati előadásra Unger Antal ur könyvtárnakjában. Pénztárnyitás este 6 órakor. A vasárnapi előadásra délelőtt 9 órától 12-ig és délután 2 órától az előadás megkezdéseig jegyek válthatók az „Arany-Bárány” szállóban a pénztárnál. Kezdete az előadásnak mindkét napon este 8 órakor. A vasárnapi előadást zártkörű táncmulatság követi. A jótekonyság cél iránt való tekintetből szívesen pártfogásért esd a zala-egerszegi iparos ifjuság önképző egyete.

**A siketnémák érdekében.** A siketnémák váci m. kir. országos nevelő- és tanítóképző intézetének tanártestülete meleg hangú felhívást bocsátott ki, kérve a közönséget, hogy kegyes adományával a szent ügyet előmozdítani sziveskedjék. Az intézetnél egy évszázad alatt teremtett alaptőkeből és a kormány segélyéből jelenleg 93 alapítványi hely van szegénysorsú siketnémák ingyenes oktatására. Az alapítványi helyeket évezőkön kívül évről évre szaporodik oly szegény növendékek száma, akiket egyes családoknál helyeznek el és eltartásuk költségeit könyöradományokból fedezik. A lefolyt iskolai évben 56 ily szegény gyermek eltartását fedezték. Emellett — mint anyaegyesület — elhatározta, hogy az ezután létesítendő új siketnéma-intézetek szegénysorsú növendékeit is lehetőleg segélyezi s már a folyó iskolai évtől fogva az aradi iskolának 6 növendékét segélyezi is. Eddig évenként a 14.000 korona szükséglet könyöradományokból befolyt. Az új iskolai évben is bizalommal fordul a tantestület a nemesszivű emberbarátokhoz annak kijelentésével, hogy bármily csekély adomány is köszönettel fogadnak s a tanév végén iskolai értesítőjükben nyugtázzni fognak.

**A Szt. Lukácsfürdő kútvállalat** *Kristály* ásványvize 1900-ban a következő kitüntetésekert nyerte: Páris, a francia köztársasági kereskedelmi miniszter védnöksége alatt tartott élelmiszerek külön kiállításán diszoklevél és aranyérem; Brüsszel L. Association internationale pour le progres de l'Hygiène, diszoklevél és aranyérem; Bécs, Mária Josepha főhercegnő ő fensége védnöksége alatt tartott kiállításán diszoklevél és aranyérem; Strassburg Hohenlohe-Langenburg herceg, Elzász-Lotharingiai helytartó védnöksége alatt tartott közlelmzési kiállításán diszoklevél és aranyérem; Krakó, a természettudományi és orvosi kiállításán diszoklevél és aranyérem. Ezt az ásványvizet számos külföldi, európai és tengerentúli piacon sikerült bevezetni és különösen figyelemre méltó, hogy Ausztriában, mely a nálunk annyira elterjedt osztrák *savanyúvizek* hazája is szép, keresletnek örvend.

**Kosárfonó műhelyt** rendeznek be Nagy-Récsén a földmívelésügyi miniszter engedélyével és támogatása mellett a nép számára. A műhely berendezését és vezetését *Pesti Lajos* nagy-récsai kántortanító vállalta magára. A kosárfonó műhelyt még e hó folyamán megnyitják.

**Esküdtszéki főtárgyalás** volt Nagy-Kanizsán f. hó 5. 6-án. Első nap *Tóth László* kir. trvszéki elnöknek, a második napon *Mikos Géza* h. elnök, kir. táblai bíró elnöklésével. Első napon Nagy János nemes-boldogasszonyfai 25 éves legénynek bünygyvét tárgyalta, aki egy félbenszakított szerelmi viszony miatt az elhagyott leány fitestvérei részétől hitt haragból kifolyólag támadt ártatlan korcsmai jelenet után, hazament egy baltáért s mikor a korcsmába visszatérendő, az onnan kijött Kelemen György és Kelemen József s még többekkel találkozott, felemelt baltával nekik ment, azonban ekkor senkit meg nem ütöhetett. mert lefogták, a földre teperték

kezeiből a baltát elvették. De alig engedték fel Nagy Jánost a földről, az időközben odaérkezett apja kezéből egy kapát kikapott és avval úgy fejebe vágta Kelemeu Györgyöt, hogy ez 10 nap mulva a szenvedett sérülésben meghalt. Az esküdtek verdiktje az erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondotta ki vádlottat bűnösnek, melyért a törvényszék 3 év 6 hónapra börtönre ítélte. — A második napon Horváth József tilaji molnár ügyét tárgyalták, a kit a kir. ügyészség azzal vádolt, hogy f. év április 4-én nejeének és mostoha gyermekének tulajdonát képező, a tilaji háztárban fekvő malmát szándékosan felgyújtotta. Az esküdtek felmentő ítéletet hoztak, melynek alapján a bíróság vádlottat felmentette, amely ítéletbe úgy a kir. ügyész, mint a vádlott védője megvugdott.

**Szülő és borgazdasági tanfolyam.** A tapolczai m. kir. vincellériskolánál a néptanítók részére rendezett szülő és borgazdasági tanfolyam befejező vizsgálatát megtartották. A tanfolyamon részt vett tanítók mind szép sikerrel tették le a vizsgálatot. A vizsgálat befejeztével Tuss Antal vincellérképezési igazgató beszédet intézett a tanfolyamban részt vett tanítókhoz, buzdítván őket, hogy igyekezzenek községükben a tanfolyamon szerzett ismereteiket minél nagyobb mértékben értékesíteni.

**A vakok zeneegyesülete.** A budapesti vakok intézetéből kikerült ifjak „Vakok Egyesülete” tiz tagja egy kitűnő zenekart alakított, mely az említett egyesület igazgatósága engedelmével körutat tesz, hogy saját javukra keressenek hegedű művészetükkel. Egerszegén a Bárány vendéglőben 3-án és 4-én játszottak valóban megkapóan remek darabokat nagy számu hallgatóság előtt. A szerencsétlennek művészi kara innen Nagy-Kanizsára utazott.

**Arcképes igazolványok meghosszabbítása.** A kedvezményes arcképes vasuti igazolványoknak az 1901-ik évre való beszerzése, valamint a már létező igazolványok érvényének az 1901-ik évre való meghosszabbítása tárgyában az állami hivatalok főnökei részéről az igazolványok, illetve az igazolvány elnyerése végett a kérvények a magyar államvasutak igazgatóságához legkésőbb f. 1900. évi december hó 15-ig beküldendők.

**Posta-tolvaj.** A szent-balázi postahivatalból eddig ismeretlen tettes száz koronát elloptott. A posta-tolvaj kézrekerítésé iránt a csendőrség a szükséges intézkedéseket megtette.

**Bortermelők és vendéglősök szövetsége.** A „Vendéglősök Lapja” legutóbbi számában azt ajánlja, hogy a vendéglősök a termelők borértékesítő szövetségével kapcsolatosan alakítsanak borvásárló közvetkezőket; ez hasznára lesz a termelőknek, mert piacot nekik, de hasznára válik a vendéglősöknek is, mert tiszta, jó borral jutányos áron látja el őket; haszna lenne belőle a fogyasztó közönségnek is, mely tiszta, hamisítatlan bort kapna a jelenleginél bizonyára olcsóbb áron.

**Arzenikum palinkában.** Kutnyák István ráczkánizsai lakos megunhatta a vállaira nehezen 66 év terheit, mert arzenikumos palinkát ivott, a mitől hirtelen meghalt. Azonban az öngyilkosság esete minden kétséget kizárólag nem volt megállapítható s mivel a mérgezés gyanja forog fenn, az arra vonatkozó iratokat a csáktornyai kir. járásbíróshoz áttették.

**Mesterséges dobhártyákat hozott forgalomba dr. Nichols** intézete — (Gunnesherg London W.) — Magyarországon. A közönséget azzal hittegette, hogy a dobhártyákat ingyen szolgáltatja ki s csakis az azokhoz szükséges gyógyvizek fejében kért 20 koronát. Mivel ezen mesterséges dobhártyák sok esetben inkább ártnak, mint sem hogy használnának s így ezek elárúsítója a közönség kizsákmányolását célozza, a dobhártyáknak, valamint az azokhoz szükséges gyógyvizeknek behozatalát a belügyminiszter tiltotta.

**Betörtek ay oldal bordáját.** özv. Igricz Bódiné és ennek fia István Kovács Józsefnél közös szobában laktak Bozsokon. Azonban az egyetértés nemsoká tartott köztük, mert a napokban mindketten a kemencében kukoricát akartak szárítani, miközben az elsőbség joga felett összeveszték, minek a vége az lett, hogy Igricz Bódiné és a fia Kovács Józsefnél alaposan elverték és a szobából kilökték. Verekedés közben Kovácsnének egyik oldalbordáját betörték.

**Gondatlan szülői voltak Rozsman Zsófi IV.** hegykerületbeli gyermeknek, mert hosszabb időre az égő lámpa mellett a szobában hagyta. A kisleány addig játszott a lámpával, míg az eltört s a lángoló petróleumtól ruhája meggyuladt. Az így kapott égési sebeiben a kisleány belehalt.

**Pályázat.** Pusztamagyaródi (Zalamegye) róm. kat. osztálytanítói állásra november 25-ig pályázat hirdettek. Fizetés: butorozott szoba, fűtésre fa, 660 kor. havi részletekben. államszegély kilátásba helyeztetik. Kötelesség az egyik osztályt vezetni, kántoriakban segédkezni, ismételőket tanítani, tanulókra templomban felügyelni. Pályázhatnak férfi és nőtanítók. Kérvények az iskolaszék elnökehez küldendők.

**Fölakasztotta magát.** Langvizen f. hó 2-án este 9 óráig Czimmermann Antal volt majosgazda, aki kevéssel ezelőtt költözött Langvizre a zsigárdi majorból, magát felakasztotta s mire észrevették, már meghalt. Tettének oka ismeretlen.

**„Becsüld a nőt”,** mondja a költő, mert az ő gondosságára van bízva a család testi és szellemi java. Epen a hivatást egész odaadással követő férfi, nem gondoskodhatik saját testének táplálékáról, amely asztalára jön. De a háziasszonynak is nehéz feladat mindig a helyesét találni, felelőssége már a reggeli kávéval kezdődven, Bizonyos tehát, hogy közérdekben áll arra utalni, hogy a legkitűnőbbnek, az egészségre legüdösebbnek és kíválóan kellemes ízű kávévalnak a bakbávnak félig Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávéval való vegyülete bizonyult. Százszázszoros megfigyelés és tapasztalat ajánlja ezt a legjobb kávékeveréket, nevezetesen minden háziasszonynak és anyának egy igazán valódi családikávé készítésére, a

mely a megkívánt kellemes gerjesztés mellett, bizonyos mennyiségű tápanyagot és erősítőt is szolgáltat. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé mindenütt kapható, valódi azonban csakis az ismert eredeti csomagokban.

**Ez is kifogás.** Csáktornyai Iváns Jakab a templom helye feltörésén dolgozott, miközben lefűltek. Tettét azzal mentegette, hogy részeg, de ez aligha elfogadható ok lesz illetékes hatóság előtt.

**Lépfene.** Közlekedésközvetítő a Nemes Apátiiban fellépett lépfenét; most a mint értesültünk, a községet e miatt zár alá halyezték.

**Sertésbeviteli tilalom.** A cs. kir. osztrák belügyminiszter rendelete alapján a sertésvesznek osztrák területre történt behurcolása miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelére vármegyénk alsó-lendvai, csáktornyai, nagykanizsai, novai, pacsai, perlaki, sümeghi és zala-egerszegi járásaiából, valamint Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg r. t. városokból meg van tiltva.

**Rózsafák letakarása.** A rózsafák letakarását már sokan megkezdtek, pedig a rózsafa egy-két fokos fagyot is elbir, tehát nem szükség a letakarással sietni.

**Vásároljon osztályorsjegyet** Lukács Vilmos bankhánál Budapesten V ker. Fürdő-utca 15 sz. Egy egész sorsjegy ára 12 kor., egy fél 6 kor., egy negyed 3 kor., egy nyolcadé 1 kor. 50 fillér.

**Legízletesebb asztali víz** a Kristály Szent-Lukács fürdői hegyiforrás, amelyet, mint egészséges ásványvizet, több száz orvos ajánl.

**Az építő ipari teli tanfolyama** a budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariskolában (VII. Damianich utca 28) november 3-án nyílik meg. A tanfolyam négy félévre terjed. Az első évfolyamra való felvétel feltételeit: Legalább 15 éves életkor, írni olvasni és számolni tudás s legalább egy építkezési időszakra terjedő gyakorlati működés a kőfaragó, vagy az ácsmesterség terében. Szükséges bizonyítványok. 1. Keresztlevél vagy születési bizonyítvány, — 2. Erkölcsei bizonyítvány, 3. Az elvégzett isk. osztályokról szóló bizonyítványok. 4. Munkakönyv, vagy iparhatóságilag hitelesített munka bizonyítvány. Díjak: 4 kor. beiratási díj. 20 kor. tandíj. 4 kor. szertári biztosíték. Budapesten, 1900. október hó. Az igazgatóság.

**Heti piac** Buza 7.20—7.40., Rozs 6.40—6.60., Árpa 5.80—6.20., Zab 5.20—5.60., Tengeri 7—7.10.

**Allatgőzségügyi kimutatás** vármegyénk területén f. hó 4-én a hivatalos adatok alapján: *Lépfene:* Dráva-Szent-Iván 4 u., Nemes Apáti 3 u.; *sertésvesz:* Alsó Lendva 1 u., Pusztaszent-László 10 u.; *sertésvesz:* Alsó Lendva 9 u., Rédcis 13 u., Kristóf-falva 2 u., Korpavár 3 u., Sormás 12 u., Szepetnek 4 u., Letenye 1 u., Szécsi-Sziget 1 u., Lenti-Szombathely 1 u., Paisszeg 6 u., Tárnok-Oroklán 7 u., Igricz 27 u., Pacsa 1 m., Hodosán 2 u., Tüske-Szent-György 9 u., Gógánfa 5 u., Nyírad 8 u., Balaton-Füred 9 u., Mindszent-Kálfa-Kisfalud 10 u., Tördemicz 8 u., Bak 13 u., Csáford 7 u., Pakod 1 u., Turje 11 u., Véged 7 u., Vidornya-Szöllös 12 u.

**Téli vasúti menetrend.** Érvényes október hó 1-től. Zala-Egerszegről indul: a) Bobára 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 49 p. délután; b) Csáktornyára 5 ó. 01 p. reggel, 5 ó. 53 p. délután. Zala-Egerszegről érkezik: a) Bobárról 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 44 p. délután, b) Csáktornyárról 9 óra 13 perccorreggel, 8 ó. 24 p. este. *Helyi közlekedés* Zala-Egerszegről és Szent-Iván között: Zala-Egerszegről indul Szent-Ivánra 6 ó. 42 p. reggel, 11 ó. 42 p. délután, 2 ó. 33 p. délután, 7 ó. 55 p. este. Zala-Egerszegről érkezik Szent-Ivánról: 8 ó. 05 p. reggel, 1 ó. 57 p. délután, 4 ó. 01 p. délután, 9 ó. 20 p. este; Szent-Ivánról indul: a) Nagy-Kanizsa felé 5 ó. 55 p. reggel (vegyes vonat), 12 ó. 25 p. délután, 3 ó. 13 p. délután (gyorsvonat), 8 ó. 38 p. este, 2 ó. 19 p. éjjel; b) Szombathely felé 7 ó. 22 p. reggel, 1 ó. 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 15 p. délután, 2 ó. 15 p. éjjel. Nagy-Kanizsáról a vegyes vonat Szent-Ivánra érkezik 7 ó. 2 p. este.

### Halottkemi jelentés.

Városunk területén ez év október havában meghaltak.

1. Varga Géza 4 hó r. k. korcsmáros fia.
2. Kercza István 6 hó r. k. ttelen.
3. Esser József 72 év. r. k. nős magányzó.
4. Dombi Jenő 2 hetes, r. k. kötelet fia.
5. Kovács Alajos 71 év. r. k. nős nyug. szemlész.
6. Szekeres István 17 év. r. k. nőten csizmadia segéd.
7. Cserenyés Katalin Deák Györgyné 80 év. rk. özv.
8. Ziskó Sándor 48 év. ág. hitv. nős számellenőr.
9. Fischer Mariska 3 év. izr. pincér gyermeke.
10. Horváth Jenő 5 hó r. k. földműves fia.
11. Göncz József 68 év. r. k. nős földműves.
12. Gaál Kálmán 2 hó r. k. cipész segéd fia.
13. Miklós Ferenc 86 év. r. k. özv. csizmadia.
14. Sipos Mariska 29 év. r. k. hajadon.

Zala-Egerszeg, 1900. november 1-én.

Dr. Graner Adolf  
v. orvos.

### Az ország dolga.

A magyar általános polgári törvénykönyv tervezete elkészült. — Az országgyűlés a trónörökös házassága feletti vitát folytatja. — A bosnyák vasutak kiépítése kérdése felett sok tanácskozás után az osztrák és magyar miniszterek meggyeztek. Ezen meggyezés értelmében Szerajevóból a Lim völgyében a szandzság határig vezető vonal egy Visegradon at Uvacz mellett a szerbhatárig létesítendő elágazással első sorban építetik ki. A magyar vasuti hálózat Samasnál, az osztrák pedig Arzá-

nánál nyer összeköttetést Boszniával. — A közoktatási tárcát a képviselőház pénzügyi bizottsága letárgyalta. — Szereden három közigazgatási tisztviselő nagy zsarolásokat csinált. — Budapest most választott város atyákat. — Beöthy Alceon helyébe Gajari Ödön lépett fel Belényesen képviselő jelöltnek, Szarvason gróf Csáky Albin helyébe megválasztották képviselőnek Blóza Gézát.

## I R O D A L O M.

A „Képes Családi Lapok” f. évi 44-ik számának tartalma: Mikor a lelkek szövetkeznek. Regény. Irta: Lauka Gusztáv. Ablak alatt földmenny. Irta: Prém József. Zsiánu. Irta: Carmen Sylva, fordította: Missics Györgyike. Tragédiák. Irta: Murai Károly. Temetés. Irta: Tucske Bexheft Lili. Adomák. — Margit. Irta: Békassy Jenő. — Pech. Humoreszk. Irta: V. Farkas József. — Öis. Irta: Zoltán Géza. — Leányszöktetés. Irta: Mohamed Ali. — Agglegények regénye. Irta: Kozma János. — Csevegés a zöld szalonban. Irta: Matyi. — Szerkesztő postája. — Előfizetési ára a „Hölgyek Lapja” címen divat- és regény melléklettel együtt 3 korona. Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba (Budapest, VI. ker. Ó-utca 12 sz. a.) küldendők.

A Kert, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap f. évi 21 ik számának tartalma: konyhakertészet, gyümölcsészet. díszkertészet, tárca, közelről és távolról, méhészet, faiskola, gép- és eszközteljárás, irodalom világszemle, hírek, apró szakközlemények, szerkesztői üzenetek, színes műmelléklet, fametszetek. A minden hóban kétszer megjelenő szaklap előfizetési ára 6 kor., kertészek részére 4 korona. Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba (Budapest, VII. ker. Rottenbiller u. 33 sz. a.) küldendők.

A Divat Újság hetedik érének 21-ik száma a szokásos dú tartalommal megjelent. Rendkívül gazdagságú nyolcoldalo folapján a legújabb divatot számos képpel, fő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyít a kétoldalo szabásmintái. Színes divatképe hónaponként a legremekebb öltözéket ábrázolja, míg a kézimunka-melléklet az egyszerűtől egészen a pompásig való kézimunka-magyarázatokat hozza könnyen megértető modorban. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztató kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jó tanácsok töltik ki. A hónaponként kétszer megjelenő Divatújság ára negyedévre két korona 20 fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, VIII. Rökk Szilárd-utca 4 szám.

Gyermek Divat, az anyák e kedves újsága, hetedik évének 11-ik száma megjelent. Körülbelül 100 képpel tarkított nyolcoldalo folapján hasznosan oktatja a szorgos anyákat arra, hogy az elhasznált, vagy a nagyok kinőtte ruhát mikép kell a kicsinyek számára átalakítani vagy újat varrni. Könnyebbégére van ebben a minden számhoz mellékelt két oldalos szabás-mintái. Ezenkívül az apróságot is kellemesen szórakoztatja, amennyiben jétékszerék és apró tárgyak készítésére oktatja. A Gyermek Divat hónaponként megjelenő újság. Előfizetési ára negyedévre egy korona tiz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd utca 4 szám.

A Patyolat hetedik évének 11 száma megjelent. Ez az egyetlen magyarújság, mely kizárólagosan a fehérnemű divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan ráuralva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja, a minden számhoz mellékelt magyarázatokkal ellátott kétoldalo szabás-mintái segítségével. A Patyolat minden hónap elején megjelenő újság. Előfizetési ára negyedévre egy korona tiz fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban, Budapest, Rökk Szilárd utca 4 szám.

## Selyem-báli-ruha 6 frt 30 krtól

felelbb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, és színes »Henneberg-selyem» 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichbe — Magyar levelezés Svájcba étszeres levélbelyeg ragasztandó.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos  
UDVARDY IGNÁC.

Nyílt-tér.

## DR. STEINHARDT IZIDOR

az összes gyógytudományok tudora, fogorvos, rendel fog- és szájbetegék részére d. e. 9. órától—d. u. 5 óráig lakásán

FÜRDŐ-utca I. szám. I. emelet.

(Komin-féle házban.)

Ugyanott (porcellán)-, arany-, ezüst- és cement fogtömések (plombok), úgy **egyes fogak** (szegcsavar alkalmazásával), valamint teljes fogsorok a tudomány legújabb vívmányai szerint elkészítettnek akként, hogy:

az inylemez használata és a fogaknak a száj üregből való időleges kivétele fölöslegessé válik.

# HIRDETÉSEK.

**Mindenütt kapható.**

*Sage's*  
**Kalodont**

Elismert legjobb fogtisztítószer.

**Keil-lakk**  
(GLASUR)

a legkíméletesebb mázó-szer a padló számára.  
1 nagy palack ára 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

**Padló-fényesítő**

legjobb és legegyszerűbb beeresztőszer ké-  
mény padló számára. Egy köcsög ára 45 kr.

**Arany-fénymáz**

képeknek stb. bearányozására.  
1 kis palack ára 20 kr.

**Fehér „Glasure“-fénymáz**

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablaküvegek stb. ujonnan betetésére.  
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók.

**Ján Ferenc cégnél Zala-Egerszegen.**

**Dr. philol or.**

ki egyetemi tanulmányait Berlinben végezte, kezdőknek és haladóknak a németnyelven alapos oktatást ad és alkalmat nyújt annak teljes elsajátítására. Nevezett egyúttal a magyar nyelvet is beszéli.

Ajánlatok Dr. R. G. jelige alatt ezen lap kiadóhivatalába kéretnek.

**ISKOLATÁSKÁK**

verseny nélküli olcsó áron kaphatók

**Vágó János** könyv és papírkereskedésben  
ZALA-EGERSZEG, Megyeháztér.

678/sz. v. 1900.

**Arverési hirdemény.**

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság V. II. 505. számú végzése által a Zalamegyei központi takarékpénztár végrehajtatójává Takács Mihály és Takács Gergely vitenyédi lakosok ellen 280 és 260 K. tőkék, ezek 1900. ápril 20-tól járó 6% kamatja, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt 1152 kor.

becsült lovak, szarvasmarhák, sertések, gazdasági eszközök, szalmás gabona és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis VITENYÉDEN leendő eszközölésére 1900-ik évi november hó 15-ik napjának d. e. 10. órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az előírt ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen, 1900. évi október hó 30 ik napján.

Nemes Sándor kir. bir. végrehajtó.

Chief-Office 48. Brixton-Road. London SW.

**Thierry A gyógyszerésznek**  
vérvérvő és tápláló valódi

**Hämatin-pastillája**

nélkülözhetetlen szer a vérszegénység, sápkór és az ebből kifolyó betegségek megszüntetésére. Kerüljük a kábitószagú, nehéz vasborok használatát és használjuk ezeket a szelid és könnyű pasztillákat. Minden doboz a felfaláló nevalírásával. Egy doboz postán bérmentve 4 korona az összeg előleges beküldése mellett.

Thierry A. gyógyszerész **balzsamgyára**

Pregradában Roitsch-Sauerbrunn mellett.

**BOR.** 1-2 éves homoki 6-bor. 22 krtól 32 krig. Ujbor október 20-tól kezdve 16 firtól 24 firtig.

**Sőlövessző.** Fajtiszta, kitünően beérett 11 jeles csemege- és 11 bortajból. Sima vessző 2 és fél firtól felfelé. 2 éves gyökerez 12 firtól felfelé.

**Nemes eperfa.** 2-3-4-5 éves igen erős csemete 6 láb magasra ojtva 30 krtól 60 krig. Nagyban vételnél 10-50 százalék engedmény.

**Birsójtvány.** Rendkívül nagygyümölcsű 7 fajtában. Vannak rendezői, kik ezer száma ültetik, mert rendkívül hamar és bármilyen talajban bőven terem. A szép növesű 2-3-4-5 éves fák drája 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az **epernél.**

**Spanyol meggy.** Pándi vagy körösi meggy. Gyümölcse legalkalmasabb, 2-3-4-5 éves fák drája 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél oly engedmény, mint az **epernél.**

**Diófa.** Könnyű törű, 2-3-4-5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10-50% engedmény.

**Mindenféle nemes gyümölcsfa.** Körte, alma, kajszinbarack, cseresznye, meggy, szelid gesztenye, lasponya, szomorú alma, szomorú eper magas és töppe alakban. Ar 15 krtól 50 krig. Nagyban vételnél tetemes engedmény.

**Kiselejtezteti ojtványok.** 2-3-4-5 éves példányok ára 2, 5, 7, 10, 15 kr. 1000 re 5.85 firtól 19 firtig.

**Mindenféle vadonc.** 1000 re 3.50 firtól 12 firtig. Végte- len nagy készlet.

**Ákác 1-2 éves,** 1000 re 4 firtól 14 firtig.

**Sövénykészítésre gleditsia** (lepenyfa, Krisztus koronája), 1-2 éves 1000-re 4 firtól 14 firtig.

**Sövénykészítésre maclura** aurentica 1000-re 5.85 firtól 20 firtig.

**Kerti eszköz.** Horoló szőlő ültető vas, kerti fűrés, olló, görbe szemző, valamint oltókes, jella, ojtó- tőkecs igen olcsó áron és kitünő anyagból.

**Viszonletadók** keresetnek s ezek 20-30 százalék engedményen tud 6 heti, esetleg 4-6 havi hitelt is kapnak. Ar- és névjegyzéket küld:

**Ungváry László**  
Czeplédról.

Tisztelt asszonyom!

A világ legcélszerűbb és legkedveltebb mosószere a valódi

„Lessive Phénix“ mosópor a mely a legtöbb kórházban, gőzmosóházban, kolostorban, nyilvános intézetek és előkelő háztartásokban nagy előszeretettel használatik.



Egy

próba a valódi

„Lessive Phénix“

mosóporral

meggyőződhet a rendkívüli előnyökről, pénz, idő- és személyzet megtakarításról és a ruha rendkívüli tisztaságáról.



A valódi „Lessive Phénix“ mosópor

hazai gyártmány, teljesen chlormentes, jótállás mellett ártalmatlan a fehérneműre és csak oly csomagokban valódi, a melyek az egyedüli tulajdonos

J. Picot, Paris.

alávással vannak ellátva.

Számtalan elismerő levél.

Tisztelt asszonyom!

Kérjen csakis

valódi „Lessive Phénix“ mosóport, mely minden fűszerkereskedésben és drogueria üzletben használati utasítással együtt kapható.

Igazgatóság: Budapest, Vároly-körút 19.



Nélkülözhetetlen és utolérhetetlen, hatása kitünő. Világcsikk, kivétel minden országba

**THIERRY A. balzsamát**

(melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apáca“ védőjeggyel van ellátva. Felülmúlhatatlan szer minden mell-, máj- gyomor- betegség ellen stb. külsőleg is kitünően hat és **sebet gyógyít.**

Egy próbaüveg bérmentesen 1 korona 20 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

**THIERRY A. contifolia kenőcse**

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szlvó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujjában egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatású mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátégely bérmentve 1 kor. 80 fillér. Csak előzetes fizetés esetén küldik meg.

Óvakondjunk utáztatoktól és kerüljük az értéktelen ugynevezett házi kenőcsöket és más efféleket.

Czím: A. THIERRY gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz.

Pregrada, Roitsch-Sauerbrunn mellett.

**Prospektus ingyen és bérmentve.**

E szerek sohasem romlanak meg és jó azakat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeinek utáztatát a törvény üldözi.

# VÁGÓ JÁNOS

ZALA-EGERSZEGEN.  
(MEGYEHÁZTÉR.)

KÖNYVNYOMDA,  
NYOMTATVÁNYOK

és  
KÉSZ ÜZLETI  
KÖNYVEK RAKTÁRA,  
KÖNYV, PAPIR ÉS  
ZENEMŰ KERESKEDÉS.

OLOSÓ ÁRAK,  
GYORS ÉS PONTOS  
KISZOLGÁLÁS.

Az óvo javadalmazása áll 1 szoba, 1 konyha és 1 kamarából álló természetbeni lakás s Zala-Egerszeg városi pénztárából havi előleges részletekben felvehető évi 800 korona azaz nyolcszáz korona évi fizetésből.

A dajka javadalmazása: Zala-Egerszeg rend. tanácsu városi pénztárából, havi előleges részletekben felvehető 300 korona azaz háromszáz korona évi fizetés és 160 korona lakbérből.

Felhívják a pályázni óhajtok, hogy az 1891 évi XV. t. c. 11. illetve 12 §-ában előírt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt s az ovoda felügyelő bizottsághoz címzett kérvényüket legkésőbb 1900. évi november hó 20-ig aláírott város tanácsához annyiával inkább benyújtsák, mert a későbbben beérkezett kérvények tekintetbe vételni nem fognak.

A választások az ovoda felügyelő bizottság által a pályázati határidő letelte után kitűzendő napon fognak megejteni s az állások legkésőbb f. évi december hó 1 napján elfoglalandók tesznek.

Kelt Zala-Egerszegen, 1900. évi november hó 5-én tartott tanács ülésből.

Várhidy Lajos  
polgármester.

Erőssé

Máriaczei

gyomorcsseppek

Ügyelni  
kell a védjegyre!



nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetlen és általánosan ismeretes házi- és népszerű étvágytalanság, gyomorbetegség, üzős lehelet, fel-fújtság, savanyú felbőfögés, hasme-nés, gyomorfés, felesleges nyálkaválas, tás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöres és székrekedés ellen. Hathatós gyógyszer fejfájás ellen, amelyben ez a gyomortól származott, gyomortürelheletnél, étel- és italokkal, giliszták, májbajok ellen.

Emített bajoknál a *Brady-féle* Máriaczei gyomorcsseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Tessék a vételnél határozottan *Brady-féle* Máriaczei gyomorcsseppek kéri és ügyelni a fenti védjegyre és aláírásra, valamint arra, hogy a régi híri, valódi Brady-féle Máriaczei gyomorcsseppekből egy üveg 40 kr. nagy üveg 70 kr-ba kerül, míg a hamis, utánzótt és csekély értékű olcsóbb, jelenleg 35 kr.

Brady Károly gyógyszer-tára Bécsben a Magyar Királyhoz I. Fleischmarkt 7.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Török József gyógyszer-tára Budapest, VI. Király-u. 12.

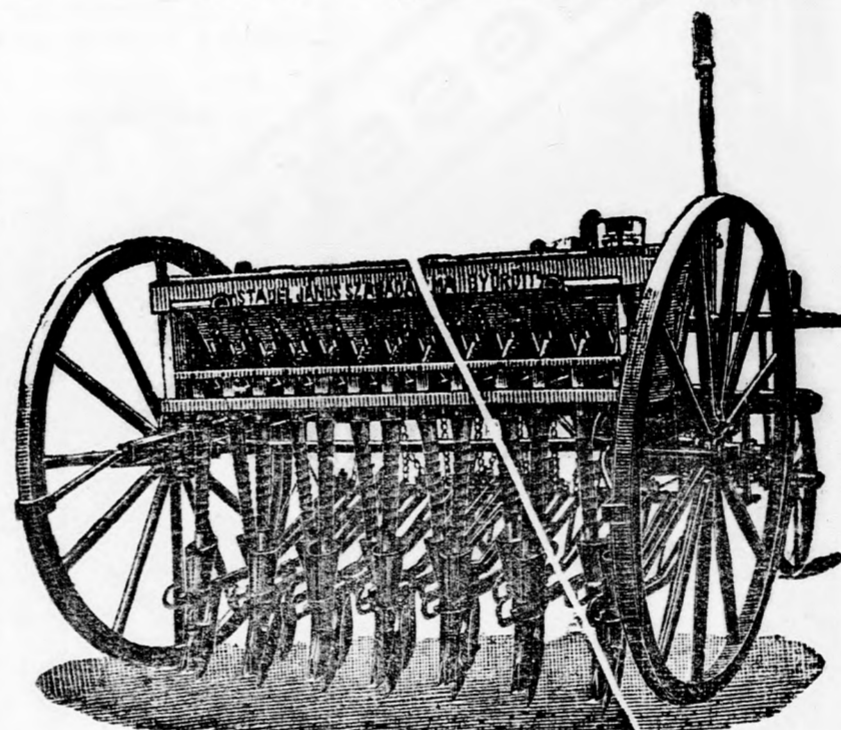
Olasz szab. 51582/17. Spanyol szab. 24198. Belga szab. 142447. Portugál szab. 3 096.

## Legrégibb gazdasági gépgyár alapított 1845-ben a Stádel Károly örökösei

kir. orsz. szabadalmazott  
mezőgazdasági gép és eszköz gyára, vas- és fémöntője  
Győrött, Városház u. 32-34.

Ajánlja minden rendű gazdasági gépeit és eszközeit, kitűnő konstrukcióban, legjobb anyagból, igen szolid munkával, jutányos árak mellett.  
Továbbá a gyár kizárólagos szabadalmát képező találmányait, a minő a

tolattyu rendszeres sorbavetőgépe:  
a „Győri Drill“



Győri Drill.

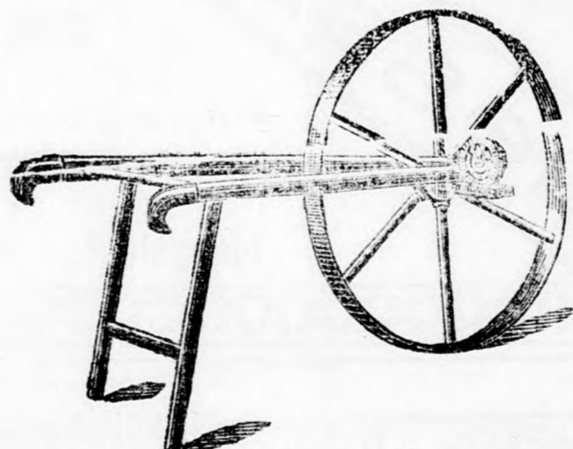
mely Ausztria és Magyarországon szabadalmazva — valóságos reformot képez a sorbavető gépek között. A — „Győri Drill“ a legegyszerűbb és legkönnyebb vetőgép — váltókerek és láda megdöntő csavar nélkül, minden magot partnak vagy völgynek egyformán vet, a földben kifogástalanul rakja, a vetőmagot szélesen zuzza meg, a magmennyiség egy óramutatóval pillanat alatt szabályozható munka közben is. — Egyszerű megtekintés elegendő szemebetűnő előnyeinek felismerésére.

Továbbá ajánlja az összes államokban szabadalmazott

Stádel-Torkos-féle földmérő talligát,

mely egy gazdaságban sem nélkülözhető — a mérőlánccal szemben összehasonlíthatlan előnyt nyújt biztos, gyors és olcsó munkájával.

A számos kitüntetést és elismerő nyilatkozatokat készséggel mutatja be és magyarázó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld, valamint minden kérdézősködére készséggel válaszol a gyár Győrben, vagy a tulajdonosa

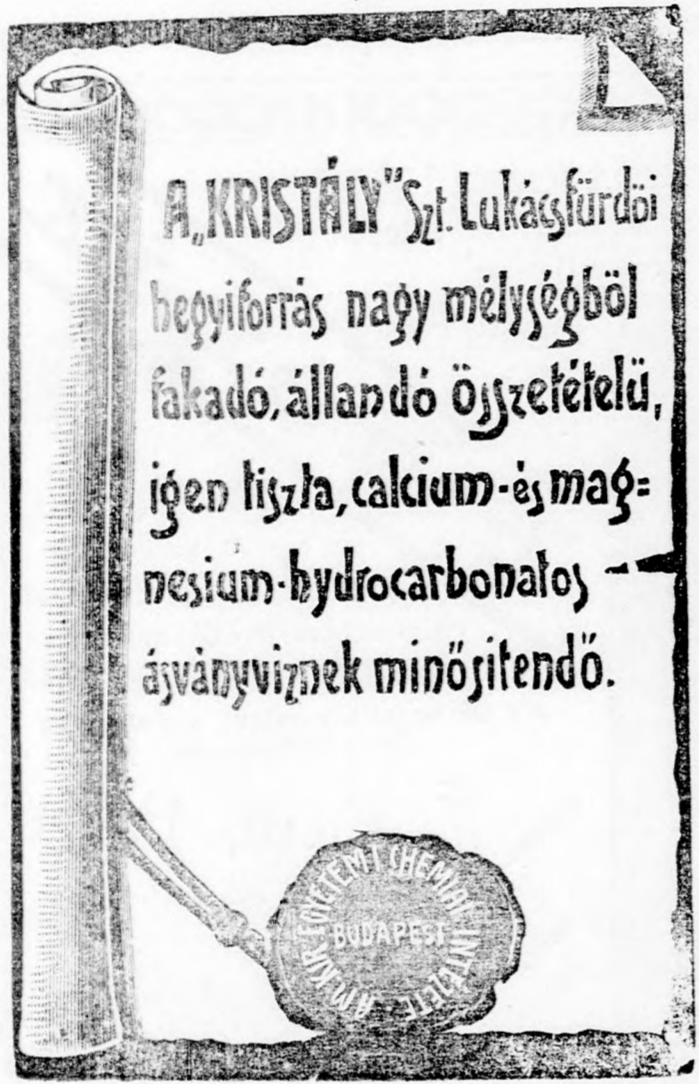


földmérő talliga.

Stádel János

földbirtokos Zala-Tárnokon

Amerikai szabadalom 715.814. Brit-India szabadalom 2.290.



A „KRISTÁLY“ Szt. Lukácsfürdői  
hegyiforrás nagy mélységből  
fakadó, állandó összetételű,  
igen tisztá, calcium-és mag-  
nesium-hydrocarbonatoy  
ásványviznek minősítendő.

TÖBB SZÁZ KIVÁLÓ ORVOS ÁLTAL  
AJÁNLVÁ.  
LEGISZLETESÉBB ÉS LEGOLCSÓBB  
ÁSVÁNYVIZ.

5398. kig. 900. sz.

### Pályázati hirdetmény.

Zala-Egerszeg rend. tan. város által fenntartott községi egyik kisdudovodánál üresedésben levő, egy

óvo (vagy óvónő)

és egy

dajka

állásra a városi tanács ezennel pályázatot hirdet.

# „Stearoptinum“

(Olaj-sebtaasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtaasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi csadád titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói ut. 88. II. 25.